

**UCHWAŁA NR III/18/18
RADY MIEJSKIEJ WE FROMBORKU**

z dnia 20 grudnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019 - 2021 w Gminie Frombork

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) oraz art.10 ust.1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn.zm.) **Rada Miejska we Fromborku uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021 w Gminie Frombork, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Frombork.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady
Miejskiej we Fromborku

Ryszard Pawluczuk

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021 dla Gminy Frombork

1. Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021 dla Gminy Frombork określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikający z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn.zm.).

Zadania własne gminy obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Wykaz zadań służących realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021 dla Gminy Frombork jest spójny z założeniami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U. z 2016 r. poz. 1492) :

- z celem operacyjnym nr 2 pt „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi,
- z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

2. Podstawowe pojęcia i zakres kompetencji

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn.zm.) uznaje narkomanię za stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego m. in. :

- przedszkola, szkoły i inne jednostki organizacyjne wymienione w art. 2 pkt 3-9 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe,
- podmioty lecznicze i inne podmioty działające w ochronie zdrowia,
- jednostki Wojska Polskiego, Policji, Straży Granicznej,
- ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie i regionalne ośrodki polityki społecznej.

W realizacji przeciwdziałania narkomanii mogą uczestniczyć organizacje pozarządowe i inne podmioty, których działalność statutowa obejmuje zadania należące do sfery zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, działalności charytatywnej, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury fizycznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego lub przeciwdziałania patologiom społecznym, promocji i organizacji wolontariatu, po przeprowadzeniu konkursu, o którym mowa w art.11 ust.2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, a także samorządy zawodów medycznych, rodziny osób uzależnionych, oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.

Od 2002 roku wprowadzono ustawowy obowiązek realizacji szkolnego programu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży, spójnego z programem wychowawczym szkoły. Szkoła jest zobowiązana do wczesnego rozpoznawania niedostosowania społecznego uczniów

oraz podejmowania odpowiednich oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych poprzez m.in. udzielanie uczniom zagrożonym narkomanią i ich rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizację działań informacyjnych na temat szkodliwości narkotyków, a także podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych. Szkoła powinna posiadać opracowane i wdrożone procedury reagowania na sytuacje używania narkotyków przez uczniów lub popełnienia przez nich czynów karalnych.

Przy prowadzeniu działań profilaktycznych oraz interwencyjnych szkoły współpracują ściśle z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. Do zadań poradni należy m.in. profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka.

Odpowiednio do stopnia zagrożenia profilaktyka uzależnień prowadzona jest na trzech poziomach: profilaktyka uniwersalna, selektywna oraz wskazująca.

Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka. Działania te dotyczą zagrożeń rozpowszechnionych, takich jak np. używanie substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol) czy przemoc.

Odbiorcy działań profilaktyki uniwersalnej to ogół populacji, np. dzieci i młodzież szkolna, społeczność lokalna. Grupy, do których są kierowane działania profilaktyki uniwersalnej nie są uprzednio diagnozowane pod względem poziomu ryzyka zachowań problemowych, choć w obrębie grupy poszczególne jednostki mogą się różnić stopniem zagrożenia i rodzajem czynników ryzyka.

Realizatorzy profesjonalnych programów profilaktyki uniwersalnej to przede wszystkim nauczyciele wspierani przez psychologów. Działania przeprowadzane są najczęściej w szkołach. Rządowym organem odpowiedzialnym za wdrażanie w polskich szkołach działań z zakresu profilaktyki jest Ministerstwo Edukacji Narodowej (art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii). W szkołach wdrażane są programy profilaktyki uniwersalnej oraz programy dla rodziców.

Profilaktyka wskazująca są to działania kierowane do jednostek, u których rozpoznano pierwsze objawy zaburzeń lub szczególnie zagrożonych rozwojem problemów wynikających

z używania substancji psychoaktywnych, w związku z uwarunkowaniami biologicznymi, psychologicznymi czy społecznymi.

Celem profilaktyki wskazującej jest zapobieganie rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych, ograniczanie częstości używania lub zmiana wzorów używania substancji na mniej „niebezpieczne”, ryzykowne. Działania ukierunkowane są głównie na indywidualną diagnozę przyczyn problemu i podjęcie stosownej interwencji.

Odbiorcy działań profilaktyki wskazującej to osoby charakteryzujące się czynnikami ryzyka takimi jak: zaburzenia zachowania, zaburzenia koncentracji z deficytem uwagi (ADHD), niepowodzenia szkolne, podejmowanie zachowań ryzykownych, używanie narkotyków problemowo (bez diagnozy uzależnienia), próby samobójcze, konflikty z prawem, wychowywanie się w rodzinie z problemem narkotykowym.

Profilaktyka selektywna ma na celu zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez jednostkę zachowań ryzykownych. Cele te mogą być osiągnięte między innymi poprzez ograniczanie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym i rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego, kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących narkotyków, promocję postaw prozdrowotnych oraz wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem narkotyków przez dziecko.

Odbiorcy działań profilaktyki selektywnej to podgrupy wybranej populacji (np. ogółu młodzieży) charakteryzujące się obecnością czynników ryzyka (indywidualnych, rodzinnych, środowiskowych), związanych z podejmowaniem danych zachowań ryzykownych, np.: używania czy nadużywania substancji psychoaktywnych. Do odbiorców profilaktyki selektywnej zaliczamy więc m.in.: „dzieci ulicy”, niepełnoletnie osoby popełniające czyny karalne, osoby zagrożone demoralizacją, dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym, osoby okazjonalnie używające narkotyków.

Zgodnie z art. 26 ustęp 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, leczenie osób uzależnionych prowadzić mogą placówki posiadające status publicznych lub niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz lekarze wykonujący praktykę lekarską, w tym w ramach grupowej praktyki lekarskiej. Udzielanie świadczeń zdrowotnych osobom uzależnionym od narkotyków prowadzone jest w oparciu o rozbudowany system placówek

ambulatoryjnych i stacjonarnych oraz nieliczne inne formy opieki pośredniej, takie jak: oddziały dzienne oraz programy postrehabilitacyjne. Odrębne miejsce, najczęściej powiązane z opieką ambulatoryjną, zajmują programy leczenia substytucyjnego. W ramach programów terapeutycznych udzielane są świadczenia, zarówno dla osób uzależnionych, jak i dla ich bliskich: diagnoza, poradnictwo indywidualne i rodzinne, psychoterapia, terapia psychologiczna indywidualna i grupowa, interwencje kryzysowe.

Zgodnie z art. 26 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, świadczenia w zakresie leczenia, rehabilitacji i reintegracji są udzielane osobie uzależnionej bezpłatnie, niezależnie od jej miejsca zamieszkania w kraju. Podjęcie leczenia, rehabilitacji lub reintegracji społecznej przez osobę uzależnioną jest dobrowolne z wyłączeniem m.in. osób poniżej 18 roku życia oraz ubezwłasnowolnionych, które mogą być zobowiązane do podjęcia leczenia przez sąd.

Finansowanie świadczeń dla osób uzależnionych realizowane jest na podstawie kontraktowania świadczeń z Narodowym Funduszem Zdrowia. Działania nieobjęte kontraktami z NFZ mogą być również wspierane w ramach konkursów organizowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, jednostki samorządu terytorialnego oraz ze środków europejskich.

2. Diagnoza

W zakresie przeciwdziałania narkomanii gmina Frombork prowadzi profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną i wychowawczą, skierowaną do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów oraz edukację publiczną skierowaną do przedstawicieli różnych zawodów.

Z danych uzyskanych od podmiotów zajmujących się profilaktyką oraz przeciwdziałaniem przemocy wynika, że w 2018 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku trafiła 1 osoba, która przyznała się do uzależnienia od narkotyków. Natomiast do Zespołu Interdyscyplinarnego we Fromborku wpłynęła 1 Niebieska Karta, w której osoba wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc nadużywa środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków.

Załącznik nr 1 do Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021 dla Gminy Frombork stanowi ankieta przeprowadzona przez pedagoga szkolnego w maju 2018 r.

wśród 94 uczniów Zespołu Szkół we Fromborku (uczniowie klas IV-VII szkoły podstawowej i II-III gimnazjum).

Jak widać z przeprowadzonej ankiety młodzież sięga po nałogi. Spośród 94 uczniów (100%) -papierosy pali 5 (5,3%), alkohol pije 14 uczniów (14,9%). Z narkotykami lub dopalaczami eksperymentowało 2 uczniów (2,1%). Duży niepokój budzi fakt, że rodzice nie rozmawiają ze swoimi dziećmi o szkodliwości używek, gdyż zaledwie 1,1% uczniów potwierdziło w ankiecie, że o szkodliwości używek czerpią wiedzę od rodziców. Najwięcej informacji w tym temacie pozyskują od nauczycieli na lekcjach w szkole- 69 uczniów tj. 73,4%.

33 tj. 35,1% uczniów było ofiarą przemocy w szkole, zaś 32 tj. 34% uczniów stosowało przemoc wobec swoich koleżanek/kolegów w szkole. Świadcami przemocy w szkole było 64 tj. 68,1% uczniów. Niestety należy zwrócić uwagę, że na przemoc, tylko 31 tj. 33% uczniów -świadków przemocy reaguje natychmiast. W szkole istnieją też niebezpieczne miejsca : toalety, szatnia, plac szkolny, korytarze, gdzie 24 tj. (25,5%) uczniów czuje się niebezpiecznie. W razie problemów młodzież może liczyć najbardziej na pomoc ze strony swoich kolegów/koleżanek 67 uczniów tj. 71,3%. Tylko 56 uczniów (59,6%) spośród 94 pomoc uzyskuje od rodziców.

3. Grupa docelowa

Adresatami niniejszego programu są mieszkańcy miasta i gminy Frombork, a w szczególności młodzież szkolna, rodziny osób dotkniętych problemem narkomanii, osoby uzależnione od środków psychoaktywnych, oraz przedstawiciele służb, instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

Podczas planowania a następnie realizowania działań profilaktycznych, szczególna uwaga jest kierowana na dzieci i młodzież.

4. Cele i zadania Programu

Celem głównym jest ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez mieszkańców miasta i gminy Frombork.

Cele szczegółowe są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii i dostosowane są do lokalnych potrzeb.

Lp.	Cel szczegółowy	Zadania na lata 2019-2021
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem	1. Finansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkole oraz dla ich rodziców i opiekunów. 2. Wspieranie uczestnictwa w szkoleniach specjalistycznych osób zajmujących się problematyką uzależnień m.in. nauczyciele, pedagodzy, policjanci, członkowie GKRPA, pracownicy socjalni. 3. Aktualizacja i upowszechnianie informacji o istniejących formach pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych na terenie powiatu braniewskiego oraz województwa warmińsko-mazurskiego.
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej	1. Prowadzenie dla mieszkańców miasta i gminy porad prawnych i psychologiczno-terapeutycznych. 2. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców i opiekunów poprzez dostarczenie informacji w postaci ulotek/broszur o substancjach psychoaktywnych i uzależnieniu.
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	1. Dofinansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniem. 2. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych związanych z zażywaniem narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych. 3. Dofinansowanie organizacji lokalnych imprez dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów oraz alternatywne formy spędzania wolnego czasu. 4. Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.
4.	Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii	1. Wspieranie działań instytucji, organizacji i osób fizycznych zajmujących się profilaktyką lub wspieraniem osób uzależnionych i współuzależnionych
5.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze	1. Wspieranie osób uzależnionych i rodzin osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej .

	środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego	
--	---	--

5. Źródła i zasady finansowania Programu

1. Środki finansowe niezbędne do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021 dla Gminy Frombork pochodzą z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Inne.

6. Postanowienia końcowe

1. Program będzie monitorowany na bieżąco.
2. Nadzór nad realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2021 sprawuje Burmistrz.
3. Organem wykonawczym w/w Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku, która w terminie do 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni.

Ankieta
przeprowadzona przez pedagoga szkolnego w maju 2018 r.
wśród 94 uczniów Zespołu Szkół we Fromborku
(uczniowie klas IV-VII szkoły podstawowej i II-III gimnazjum)

1. Czy w Twojej klasie czujesz się akceptowany i lubiany?

- tak -79,8%
- nie- 20,2 %

2. Wybierz wartości dla Ciebie najważniejsze (można zaznaczyć maksymalnie 5 odpowiedzi).

- miłość- 39,4%
- zaufanie- 69,1%
- sprawiedliwość- 35,1%
- wiara-14,9%
- wiedza-19,1%
- pieniądze- 14,9%
- tolerancja- 25,5%
- punktualność- 6,4%
- wygląd- 12,8%
- prawda- 46,8%
- lojalność- 23,4%
- szczęście-27,7%
- odwaga-22,3%
- dobro-44,7%

3. Człowiek wartościowy to ten, który (zaznacz 2 możliwości).

- ma władzę- 9,6%
- ma pieniądze-10,6%
- jest ładny- 6,4%
- poświęca się dla innych- 87,2%
- sumiennie wypełnia swoje obowiązki-86,2%

4. Czy umiesz sobie radzić w sytuacjach kryzysowych, stresujących takich jak: niezadowolająca ocena, ważny egzamin, problemy z kolegami i koleżankami?

- tak- 85,1%
- nie-14,9%

5. Czy według Ciebie szkoła uczy (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi).

- postaw patriotycznych-42,6%
- postaw obywatelskich-39,4%
- bycia członkiem rodziny-40,4%
- przywiązania do korzeni-45,7%
- zdrowego stylu życia- 56,2%

-przeciwdziałania agresji- 62,8%

6. W razie problemów możesz liczyć na pomoc (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi).

- koleżanek/kolegów- 71,3%
- wychowawcy- 58,5%
- nauczycieli-52,1%
- pedagoga-46,8%
- dyrektora-27,7%
- **rodziców-59,6%**
- babcia-1,1%
- samego siebie- 2,1%

7. Czy masz wpływ na tematykę zajęć z wychowawcą?

- tak- 22,3%
- niekiedy-47,9%
- nie- 29,8%

8. Czy palisz papierosy?

- tak -5,3%
- nie -94,7%

9. Jak często palisz?

- codziennie-20%
- **kilka razy w tygodniu-40%**
- okazjonalnie-40%

10. Czy zdarza ci się pić alkohol?

- **tak-14,9%**
- nie- 85,1%

11. Jak często go spożywasz?

- **często-7,1%**
- raz na jakiś czas-42,9%
- bardzo rzadko- 50%

12. Czy zdarzyło Ci się eksperymentować z narkotykami, dopalaczami?

- tak-2,1%
- nie-97,9%

13. Czy twoi rodzice interesują się z kim i gdzie spędzasz czas poza domem?

- tak-72,3%
- nie-4,3%
- czasami-23,4%

**14. Skąd czerpiesz wiedzę z zakresu szkodliwości używek i tego jak żyć zdrowo?
(możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi).**

- **z lekcji w szkole-73,4%**
- z telewizji-44,7%
- z internetu-48,9%
- ze spotkań z pielęgniarką-22,3%

- ze spotkań z pedagogiem--31,9%
- koledzy-1,1%
- rodzice-1,1%

15. Czy czujesz się w szkole bezpiecznie?

- tak- 74,5%
- nie- 25,5%

16. Czy Twoim zdaniem szkoła zauważa problemy uczniów?

- tak -55,3%
- nie- 44,7%

17. Czy zdarzyło ci się być ofiarą przemocy w szkole?

- tak- 35,1%
- nie- 64,9%

18. Z jaką formą przemocy się spotkałeś/aś (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi).

- biciem- 66,7%
- zastraszaniem- 51,5%
- wymuszaniem- 21,2%
- przezywaniem- 84,8%
- nękaniami- 39,4%
- poniżanie, wyśmiewanie- 3%

19. Czy zdarzyło Ci się być świadkiem przemocy w szkole?

- tak- 68,1%
- nie- 31,9%

20. W jaki sposób reagujesz, gdy jesteś świadkiem przemocy okazywanej innym? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi).

- natychmiast reaguję- 33,0%
- staje po stronie ofiary- 23,45
- uciekam- 3,2%
- proszę kolegów o pomoc-53,2%

21. Czy zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec kolegów/koleżanek w szkole?

- tak- 34%
- nie- 66%

22. Czy zdarzyło Ci się być ofiarą cyberprzemocy?

- tak- 20,2%
- nie- 79,8%

23. Czy zdarzyło Ci się zastraszać lub nękać kogoś w Internecie lub przez telefon?

- tak- 10,6%
- nie- 89,4%

24. Czy w naszej szkole są miejsca „niebezpieczne”?

- tak - 43,6%
- nie- 56,4%

25. Jakie to miejsca(możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi).

- szatnia- 53,7%
- korytarze- 46,3%
- klatki schodowe-31,7%
- toalety- 63,4%
- plac szkolny- 51,2%
- boisko szkolne- 36,6%

25. Jak najczęściej spędzasz wolny czas?

- przed komputerem- 21,3%
- z telefonem- 37,2%
- czytam książkę -19,1%
- słucham muzyki-39,4%
- uprawiam sport-30,9%
- jeżdżę na rowerze-36,2%